

รายงานการวิจัย

ความสัมพันธ์เชิงชาติพันธุ์บริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซีย

Ethnic Relations in the Border of Thailand-Malaysia

ภายใต้แผนงานวิจัยบูรณาการปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการต่อเนื่องปีที่ 2

นิ้อบุตรากิบ บินนิฮ์ซัน

ชาววี ปะคาอามิน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ดร. อับดุลอนิง สือแต

วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ประจำปีงบประมาณ 2551

กรกฎาคม 2551

หัวข้อวิจัย : ความสัมพันธ์เชิงชาติพันธุ์บริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซีย

Ethnic Relations in The Border of Thailand-Malaysia

ชื่อนักวิจัย : นิอับลุลาภิ๊ บินนิสซัน

ชาววี ปะคาอามิน

ดร. อับลุรอนิง ลือแแต่

หน่วยงานที่รับผิดชอบ: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ปีที่ทำการวิจัย : 2551

บทคัดย่อ

การรายงานการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์เชิงชาติพันธุ์บริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซีย นี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1.) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงชาติพันธุ์ระหว่างชาวไทยพุทธกับชาวมลายูมุสลิม 2.) เพื่อศึกษากระบวนการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมระหว่างชาวไทยพุทธกับชาวมลายูมุสลิม 3.) เพื่อศึกษากระบวนการยอมรับทางวัฒนธรรมระหว่างชาวไทยพุทธกับชาวมลายูมุสลิม 4.) เพื่อศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองระหว่างชาวไทยพุทธกับชาวมลายูมุสลิม 5.) เพื่อศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมทางการศึกษาระหว่างชาวไทยพุทธกับชาวมลายูมุสลิม 6.) เพื่อศึกษาผลกระทบของความสัมพันธ์เชิงชาติพันธุ์ที่มีต่อความมั่นคง ความสงบสุขของสังคมบริเวณชายแดนประเทศไทยและมาเลเซีย

คณะวิจัยได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วมได้กำหนดชุมชนมลายูมุสลิมและชุมชนไทยพุทธ เพื่อทำการศึกษา ชุมชนทั้งสองที่มีความสัมพันธ์เชิงชาติพันธุ์ โดยเลือกชุมชนมลายูมุสลิมจำนวน 3 ชุมชน และชุมชนไทยพุทธจำนวน 3 ชุมชนบริเวณชายแดนประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย การเลือกชุมชนมลายูมุสลิมและชุมชนไทยพุทธนั้น จะเลือกชุมชนที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่ใกล้เคียงกัน โดยชุมชนไทยพุทธ 2 ชุมชนและชุมชนมลายูมุสลิม 2 ชุมชนอยู่ในอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ชุมชนไทยพุทธ 1 ชุมชนและชุมชนมลายูมุสลิม 1 ชุมชนอยู่ในอำเภอดูมปัด รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยทางชาติพันธุ์วรรณา (Ethnography) เป็นการศึกษาที่ใช้เวลา 1 ปี ในการศึกษาชุมชนทั้งที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์มลายูมุสลิมและกลุ่มชาติพันธุ์ไทยพุทธ

การวิจัยในครั้งนี้สามารถค้นพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างชาติพันธุ์ไทยพุทธกับมลายูมุสลิมนั้น เป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นเพื่อนบ้าน ด้วยความสัมพันธ์ที่มีมาอย่างยาวนาน ทำ

ให้เกิดการยอมรับวัฒนธรรมของกันและกัน แม้ว่าแต่ละชาติพันธุ์จะมีภาษา ศาสนา วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน แต่ทั้งทั้งสองชาติพันธุ์มีการยืมคำในภาษาของแต่ละฝ่ายมาใช้ในการพูดประจำวันของแต่ละฝ่าย ทำให้เกิดการยอมรับในภาษาของชาติพันธุ์อื่น มีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดเป็นความเป็นหนึ่งเดียวบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม

มีการค้นพบว่าในแต่ละชุมชนได้เกิดการแต่งงานข้ามเผ่าพันธุ์ การแต่งงานข้ามเผ่าพันธุ์ระหว่างชาวมลายูมุสลิมกับชาวไทยพุทธเป็นส่วนหนึ่งของการ ทำให้มีการดำเนินชีวิตร่วมกัน ย่อมสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน มีทัศนคติที่ดี และให้เกียรติซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดเป็นการประสานใจในหมู่ญาติมิตรเป็นจำนวนมาก

ความสัมพันธ์ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองระหว่างชาวไทยพุทธกับชาวมลายูมุสลิมนั้นในระดับชาติจะมีความสัมพันธ์ที่แตกต่างจากความสัมพันธ์ทางการเมืองในระดับท้องถิ่น โดยความสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่นจะเป็นความสัมพันธ์ทางบวก มีการร่วมมือกัน มีการเข้าร่วมเป็นกลุ่มเดียวกันมากกว่าการเมืองในระดับชาติ

การศึกษามีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยพุทธและชาวมลายูมุสลิม การปลูกฝังความสัมพันธ์ระหว่างชาติพันธุ์โดยเริ่มตั้งแต่ชั้นอนุบาลเป็นสิ่งที่ดีที่สุด และได้มีโอกาสสัมผัสใกล้ชิดกัน มีความสนิทสนมกันเป็นการปูพื้นฐานในการยอมรับวัฒนธรรมระหว่างกันและกัน ส่วนการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทำให้นักศึกษาไทยพุทธและมลายูมุสลิมเกิดความสัมพันธ์เชิงชาติพันธุ์ในระดับสูง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคมสูงขึ้น เข้าใจในวิถีชีวิตของคนในสังคมเดียวกันมากขึ้น มีโลกทรรศน์ที่กว้างไกลขึ้นมีวุฒิภาวะความเป็นผู้นำ รู้จักนำหลักวิชาการต่าง ๆ มาพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างชาติพันธุ์และชุมชนได้ดี

นอกจากนั้นมีการค้นพบว่าความสำนึกในชาติพันธุ์ของชาวไทยพุทธกับชาวมลายูมุสลิมไม่มีความสัมพันธ์กับความสำนึกในชาติรัฐ เช่นชาวไทยพุทธในประเทศมาเลเซีย แม้มีความสำนึกกว่าเป็นชาติพันธุ์ไทย แต่มีความผูกพันกับประเทศมาเลเซียที่ตนเองเกิดและตั้งถิ่นฐานอยู่ มีลักษณะเหมือนกันกับชาวมลายูมุสลิมที่อยู่อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส แม้จะมีความสำนึกในการเป็นชาติพันธุ์มลายู แต่มีความผูกพันกับแผ่นดินเกิด มีความภักดีต่อชาติรัฐ ในฐานะที่ตนเองเป็นพลเมืองของประเทศไทย

ดังนั้นการจัดการด้านความสัมพันธ์ระหว่างชาติพันธุ์ไทยพุทธและมลายูในเชิงบวก สามารถทำให้เกิดความสัมพันธ์ในทางที่ดีได้ แต่ละชาติพันธุ์มีความเข้าใจถึงภูมิหลัง ความเป็นมา วัฒนธรรม วิถีชีวิตของอีกฝ่าย อันจะเป็นการสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติต่อไป

Abstract

The objective of the research on Ethnic Relations in the Border of Thailand-Malaysia are; 1) to study ethnic relations between Thai Buddhists and Malay Muslims, 2) to study the process of cultural assimilation between the two ethnic groups, 3) to examine the process of cultural acceptance between the two groups, 4) to investigate the process of political participation of the two, 5) to find out the process of educational participation of each of them, and 6) to study the impacts of ethnic relations on the stability, security and peace of Thailand-Malaysia border areas.

The research is the qualitative one conducted through direct observation, focus group talks, and through interview. The direct observation was carried out by choosing and appointing the Thai Buddhist and Malay Muslims communities of the border areas three each, as samples for the research study. The first four communities, two Thai Buddhist and another two Malay Muslim, are Thai, located near to each other and mutually have ethnic relations. They are at Tak Bai District in Narathiwat Province. The other two communities, one Thai Buddhist and other Malay Muslims, selected for the study are in state of Kelantan, Malaysia.

The research is the ethnographical one which studies both the Malay Muslim and Thai Buddhist ethnic groups, and was conducted in a period of one year.

The research resulted in finding that;

1. The relations between Thai Buddhists and Malay Muslims have been very long and based on good neighbourhood. This generated a cultural acceptance (assimilation) between them although their ethnicity, language, religion, and other cultures are different from each other. Each of them gave and took between them in terms of their language. They held each other on high esteem. This cordial kind of interactions between the two different communities led to the sincere cooperation and solidarity between them, based on cultural diversity.

2. There were cultural assimilations such as inter-ethnic marriages between the Thai Buddhists and Malay Muslims, etc., leading to mutual understanding, optimistic attitude toward each

other, mutual respect between the two ethnic groups, apart from creating good relations among the relatives of those inter-marriage families.

3.The political relations between the two communities are different at various levels. At local level, the two more positive and cooperate in political activities than at national one.

4.Education at all level can take a good part in building and sustaining good relations between the Thai Buddhists and Malay Muslims. At Kinderkarten level, the inculcation of bilateral relations between the two ethnic communities is the best in the sense that it can more easily pave the way to their intimate friendship and mutually cultural acceptance in future. At graduate level, the education is able to bring a high level inter-ethnic relations between the two groups into existence, creat a sense of responsibility in their minds, make them feel responsible for themselves and their societies, understand ways of life, help widen their vision and enhance their leadership capability, similarly it was found that both of the ethnic communities could apply various sciences they learnt in developing good relations between ethnic and social groups.

The research also found that the ethnic or racial awareness of Thai Buddhists and Malay Muslims has no linkage with their national (state) awareness. For example, The Thai Buddhist in Malaysia still have close relation with Malaysia where they were born and settled down. Although they are aware of being Thai in terms of their ethnicity. In a similar manner the Malay Muslims at Tak Bai Disrtrict, Narathiwas Province, being aware of their original Malay ethnicity, stick to their motherland, and are loyal to Thailand as its patriotic citizens. It can be said that the performance and management of Thai Buddhists and Malay Muslims relations in a positive manner can generate and sustain good relations between the two which will lead to stabilizing the national in future.